

Populær Astronomi.

Ved Livjæger-Skydeselskabet i København's ugenlige Sammenkomster holdt forhenværende Navigationsråer Heegaard for nylig et foredrag om "Populær Astronomi". Foredragsholderen aabnede sit foredrag ved i korte Træk at give oversigt over, hvad man kunde paa Himlen med blotte Øjne eller med Kikkert. Meget vil være kendt, men noget vil dog sikkert også være tilhørerne nyt. Kjendt tilde Inddelingen af Stjerner i Konstellationer, Stjernebilleder, være, gesom Inddelingen i Størrelser efter den forskellige Lysstyrke. I de første seks Klasser fandtes i alt 1000 Stjerner, af hvilke noget over 100 komme over Københavns Højsont. De øvrige Stjerner, der ikke findes ses med blotte Øjne, de saaledes teleskopiske Stjerner, var betydelig flere i Tal. Allerede ved denne Klasse løb dette Tal op i til 10,000, og da man kunde observere Stjerner indtil 16. Størrelse, vilde det let ses, at Tallet af sigtbare Stjerner maatte tælles i Millioner, og i Virkeligheden var uendelig. Halvdelen af alle Stjerner regnes til de hvide Stjerner. Desuden gælder der gule Stjerner, saaledes Solen, og end videre gulrøde, blaa og sorte Stjerner. Kun de tre første typer kunde ses med blotte Øjne. Arven var foranderlig. Saaledes avde Sirius i Oldtiden været rød, men den nu straalede i den klare hvide Farve.

Spektralanalyset havde lært os, at i Stjernerne fandtes en Del af de samme Stoffer, hvorfra Jorden bestod, om end i andre former. Eksperimentet fandtes Jernet i Solen i dampform, hvad ganske vist var kjendt paa Jorden, da der der til dkravedes en Temperatur af 27,000 grader Celsius. Den Betragtning, at alle Himmellegemer, Jorden ibegnet, bestod af de samme Grundstoffer, simplificerede da også i høj grad Skabelsens Teori.

Stjernerne kunde fremdeles være variante, veksle fra den ene Størrelsesklasse til den anden. Dette Fænomen kunde bedst forklares ved at enke sig en ejendommelig fysiskeskaffenhed hos selve Stjernen, at ligesom Solen, paa sin Overflade havde mørke Pletter, der ved at ende mod Jorden, formindskede Stjerneoverfladen. I nær Forbindelse med de variable stod de nye Stjerner, der efter en Gang at have vist sig, enten fuldstændig forsvandt igen eller i hvert Fald aftog stærkt Lysstyrke. Den mest bekjendte af disse nye Stjerner var Tyge Bras' Stjerne eller Bethlehemstjernen. Paa det Sted, hvor Tyge Bras' i sin Tid havde fundet den store mukke Stjerne, fandtes den nu kun Stjerne af 11. Størrelse. Det antages, at den, som flere andre Stjerner, havde en Tid mellem sine Tilkomster af 300 Aar, hvorfor man havde bestemt den som den samme, der viste sig ved Kristi Fødsel. Var Antagelsen rigtig, vilde den snart efter komme til Syne.

Foredragsholderen gik derefter over til at omtale de Fænomen, der under iagttagtes ved Solen, saaledes avnlig Protuberanserne. De mange Profetier om Jordens Undergang undt lettest forklares ved disse. Oreligig var der dog næppe nogens fare herfor, da der til en saadan Katastrofes Indtraeden krevedes en lang større Afkjøling end Tilfældet var med Solen.

Et Begreb om Afstanden paa Himmelne vilde man faa ved at erindre, at Lyset vilde kunde paatage sig Rejsen omkring Jorden i 1 Sekund, medens det fra den nærmeste Fikstjerne behøvede 3½ Aar, fra de fjerne Tusinder af Aar.

Ved Dobbeltsjerner forstod man, at der var saa nær samlede, at deres Lys flød sammen. Paa denne Kloder maatte der være et ejendommelig skjønt Farvespil, naar Kloden samtidig oplystes af gule, laa, violette eller andre Farver, et estandigt veksleende Spil.

En Stjernes Lys var ikke altid et kirket Tegn paa dens Størrelse, saaledes var Sirius' Ledsager ikke at opdage, og den var dog syv gange større end Solen, medens man dette Himmellegeme kunde forme 10,260 Kloder af Jordens Størrelse.

Det dejlige glinsende Skjær, der er en saa stor Pryd for Haaret, kan opnaas ned Brugen af Agers Haar-Viror. Der er intet bedre end denne Sammensætning til at styrke Pandehuden, og frigøre den for Skurv og Kløse.

Stjernetaager i Lighed med Melkevejen, fandtes i Mængde paa Himlen, men næsten alle saa langt borte, at de kun saas som en lille hvid Sky, der ikke selv i de stærkeste Kikkerter kunde opløses i Stjerner. Kun Andromeda-Taagen kunde opløses, og denne var dog saa langt borte, at Lyset fra den behøvede 3000 Aar for at nå Jorden. De øvrige, fjernere Taager ledte Tanken hen paa andre Verdener, nye Systemer, der i det uendelige Rum aldrig vilde blive iagttagne af menneskelige Øjne, selv om Kikkerten naaede sin størst mulige Fuldkommenhed.

Jul i Sønderjylland.

I "Dannevirke" læses en smuk Artikel om Julen. Det er — heder det — utvivlsomt Vorherres Mening, at hans Ord til store og smaa overalt skal lyde i det Sprog, han har givet ethvert Folk. Hos os sker det kun inden for Hjemmets fire Vægge, de fleste Steder ogsaa endnu i Kirken, men ikke i Skolen.

Men det er godt, at den ydre Magts Omraade ikke naar længere end til vort Hjems Dørtærskel. Det er godt, at vi inden for denne kan lade andre Aander være de raadende og lade Julefreden og Juleglæden finde sit Udtryk i Ord og Toner, der ikke indsnævres og hemmes af ydre Baand, og som der for ogsaa bliver et umiddelbart Udtryk for vores Følelser og Tanker. Og de Julesalmer, der saa vil tone ud i Junatten fra de nordiske Stjerner, vil være de samme som de, der lyder fra ethvert dansk Hjem. Vi kan kun ønske, at det maa blive ved saaledes. Men lad os herved huske paa, at hvis dette skal blive Tilfældet, hvis ogsaa fremdeles vore Børn, naar vi slæs Kreds om Juletræet eller sidder samlede om Julebordet, skal kunde blande deres Stemmer i med de øldres, naar disse lovpriser Vorherre for hans naaderige, uendelige Kjærlighed ved at istemme vores gamle, smukke og stemningsrige Julesalmer — saa vil det efterhaanden mere og mere blive nødvendigt, at vi optager ogsaa den Opgave at lave Børnene disse. Men naar vi trofast gjør dette, saa vil ogsaa Julefreden, naar vi Juleaften har stængt ai verdsrig Kiv og Stridude, brede sig over vort Hjem, og Julesangen vil tone dobbelt skjøn og bare Vidne om, at man i de nordiske Stjerner, der efter en Gang at have vist sig, enten fuldstændig forsvandt igen eller i hvert Fald aftog stærkt Lysstyrke. Den mest bekjendte af disse nye Stjerner var Tyge Bras' Stjerne eller Bethlehemstjernen.

Paa det Sted, hvor Tyge Bras' i sin Tid havde fundet den store mukke Stjerne, fandtes den nu kun Stjerne af 11. Størrelse. Det antages, at den, som flere andre Stjerner, havde en Tid mellem sine Tilkomster af 300 Aar, hvorfor man havde bestemt den som den samme, der viste sig ved Kristi Fødsel. Var Antagelsen rigtig, vilde den snart efter komme til Syne.

Foredragsholderen gik derefter over til at omtale de Fænomen, der under iagttagtes ved Solen, saaledes avnlig Protuberanserne. De mange Profetier om Jordens Undergang undt lettest forklares ved disse. Oreligig var der dog næppe nogens fare herfor, da der til en saadan Katastrofes Indtraeden krevedes en lang større Afkjøling end Tilfældet var med Solen.

Det er godt, at den ydre Magts Omraade ikke naar længere end til vort Hjems Dørtærskel. Det er godt, at vi inden for denne kan lade andre Aander være de raadende og lade Julefreden og Juleglæden finde sit Udtryk i Ord og Toner, der ikke indsnævres og hemmes af ydre Baand, og som der for ogsaa bliver et umiddelbart Udtryk for vores Følelser og Tanker. Og de Julesalmer, der saa vil tone ud i Junatten fra de nordiske Stjerner, vil være de samme som de, der lyder fra ethvert dansk Hjem. Vi kan kun ønske, at det maa blive ved saaledes. Men lad os herved huske paa, at hvis dette skal blive Tilfældet, hvis ogsaa fremdeles vore Børn, naar vi slæs Kreds om Juletræet eller sidder samlede om Julebordet, skal kunde blande deres Stemmer i med de øldres, naar disse lovpriser Vorherre for hans naaderige, uendelige Kjærlighed ved at istemme vores gamle, smukke og stemningsrige Julesalmer — saa vil det efterhaanden mere og mere blive nødvendigt, at vi optager ogsaa den Opgave at lave Børnene disse. Men naar vi trofast gjør dette, saa vil ogsaa Julefreden, naar vi Juleaften har stængt ai verdsrig Kiv og Stridude, brede sig over vort Hjem, og Julesangen vil tone dobbelt skjøn og bare Vidne om, at man i de nordiske Stjerner, der efter en Gang at have vist sig, enten fuldstændig forsvandt igen eller i hvert Fald aftog stærkt Lysstyrke. Den mest bekjendte af disse nye Stjerner var Tyge Bras' Stjerne eller Bethlehemstjernen.

Paa det Sted, hvor Tyge Bras' i sin Tid havde fundet den store mukke Stjerne, fandtes den nu kun Stjerne af 11. Størrelse. Det antages, at den, som flere andre Stjerner, havde en Tid mellem sine Tilkomster af 300 Aar, hvorfor man havde bestemt den som den samme, der viste sig ved Kristi Fødsel. Var Antagelsen rigtig, vilde den snart efter komme til Syne.

Foredragsholderen gik derefter over til at omtale de Fænomen, der under iagttagtes ved Solen, saaledes avnlig Protuberanserne. De mange Profetier om Jordens Undergang undt lettest forklares ved disse. Oreligig var der dog næppe nogens fare herfor, da der til en saadan Katastrofes Indtraeden krevedes en lang større Afkjøling end Tilfældet var med Solen.

Det er godt, at den ydre Magts Omraade ikke naar længere end til vort Hjems Dørtærskel. Det er godt, at vi inden for denne kan lade andre Aander være de raadende og lade Julefreden og Juleglæden finde sit Udtryk i Ord og Toner, der ikke indsnævres og hemmes af ydre Baand, og som der for ogsaa bliver et umiddelbart Udtryk for vores Følelser og Tanker. Og de Julesalmer, der saa vil tone ud i Junatten fra de nordiske Stjerner, vil være de samme som de, der lyder fra ethvert dansk Hjem. Vi kan kun ønske, at det maa blive ved saaledes. Men lad os herved huske paa, at hvis dette skal blive Tilfældet, hvis ogsaa fremdeles vore Børn, naar vi slæs Kreds om Juletræet eller sidder samlede om Julebordet, skal kunde blande deres Stemmer i med de øldres, naar disse lovpriser Vorherre for hans naaderige, uendelige Kjærlighed ved at istemme vores gamle, smukke og stemningsrige Julesalmer — saa vil det efterhaanden mere og mere blive nødvendigt, at vi optager ogsaa den Opgave at lave Børnene disse. Men naar vi trofast gjør dette, saa vil ogsaa Julefreden, naar vi Juleaften har stængt ai verdsrig Kiv og Stridude, brede sig over vort Hjem, og Julesangen vil tone dobbelt skjøn og bare Vidne om, at man i de nordiske Stjerner, der efter en Gang at have vist sig, enten fuldstændig forsvandt igen eller i hvert Fald aftog stærkt Lysstyrke. Den mest bekjendte af disse nye Stjerner var Tyge Bras' Stjerne eller Bethlehemstjernen.

Det er godt, at den ydre Magts Omraade ikke naar længere end til vort Hjems Dørtærskel. Det er godt, at vi inden for denne kan lade andre Aander være de raadende og lade Julefreden og Juleglæden finde sit Udtryk i Ord og Toner, der ikke indsnævres og hemmes af ydre Baand, og som der for ogsaa bliver et umiddelbart Udtryk for vores Følelser og Tanker. Og de Julesalmer, der saa vil tone ud i Junatten fra de nordiske Stjerner, vil være de samme som de, der lyder fra ethvert dansk Hjem. Vi kan kun ønske, at det maa blive ved saaledes. Men lad os herved huske paa, at hvis dette skal blive Tilfældet, hvis ogsaa fremdeles vore Børn, naar vi slæs Kreds om Juletræet eller sidder samlede om Julebordet, skal kunde blande deres Stemmer i med de øldres, naar disse lovpriser Vorherre for hans naaderige, uendelige Kjærlighed ved at istemme vores gamle, smukke og stemningsrige Julesalmer — saa vil det efterhaanden mere og mere blive nødvendigt, at vi optager ogsaa den Opgave at lave Børnene disse. Men naar vi trofast gjør dette, saa vil ogsaa Julefreden, naar vi Juleaften har stængt ai verdsrig Kiv og Stridude, brede sig over vort Hjem, og Julesangen vil tone dobbelt skjøn og bare Vidne om, at man i de nordiske Stjerner, der efter en Gang at have vist sig, enten fuldstændig forsvandt igen eller i hvert Fald aftog stærkt Lysstyrke. Den mest bekjendte af disse nye Stjerner var Tyge Bras' Stjerne eller Bethlehemstjernen.

Det er godt, at den ydre Magts Omraade ikke naar længere end til vort Hjems Dørtærskel. Det er godt, at vi inden for denne kan lade andre Aander være de raadende og lade Julefreden og Juleglæden finde sit Udtryk i Ord og Toner, der ikke indsnævres og hemmes af ydre Baand, og som der for ogsaa bliver et umiddelbart Udtryk for vores Følelser og Tanker. Og de Julesalmer, der saa vil tone ud i Junatten fra de nordiske Stjerner, vil være de samme som de, der lyder fra ethvert dansk Hjem. Vi kan kun ønske, at det maa blive ved saaledes. Men lad os herved huske paa, at hvis dette skal blive Tilfældet, hvis ogsaa fremdeles vore Børn, naar vi slæs Kreds om Juletræet eller sidder samlede om Julebordet, skal kunde blande deres Stemmer i med de øldres, naar disse lovpriser Vorherre for hans naaderige, uendelige Kjærlighed ved at istemme vores gamle, smukke og stemningsrige Julesalmer — saa vil det efterhaanden mere og mere blive nødvendigt, at vi optager ogsaa den Opgave at lave Børnene disse. Men naar vi trofast gjør dette, saa vil ogsaa Julefreden, naar vi Juleaften har stængt ai verdsrig Kiv og Stridude, brede sig over vort Hjem, og Julesangen vil tone dobbelt skjøn og bare Vidne om, at man i de nordiske Stjerner, der efter en Gang at have vist sig, enten fuldstændig forsvandt igen eller i hvert Fald aftog stærkt Lysstyrke. Den mest bekjendte af disse nye Stjerner var Tyge Bras' Stjerne eller Bethlehemstjernen.

Det er godt, at den ydre Magts Omraade ikke naar længere end til vort Hjems Dørtærskel. Det er godt, at vi inden for denne kan lade andre Aander være de raadende og lade Julefreden og Juleglæden finde sit Udtryk i Ord og Toner, der ikke indsnævres og hemmes af ydre Baand, og som der for ogsaa bliver et umiddelbart Udtryk for vores Følelser og Tanker. Og de Julesalmer, der saa vil tone ud i Junatten fra de nordiske Stjerner, vil være de samme som de, der lyder fra ethvert dansk Hjem. Vi kan kun ønske, at det maa blive ved saaledes. Men lad os herved huske paa, at hvis dette skal blive Tilfældet, hvis ogsaa fremdeles vore Børn, naar vi slæs Kreds om Juletræet eller sidder samlede om Julebordet, skal kunde blande deres Stemmer i med de øldres, naar disse lovpriser Vorherre for hans naaderige, uendelige Kjærlighed ved at istemme vores gamle, smukke og stemningsrige Julesalmer — saa vil det efterhaanden mere og mere blive nødvendigt, at vi optager ogsaa den Opgave at lave Børnene disse. Men naar vi trofast gjør dette, saa vil ogsaa Julefreden, naar vi Juleaften har stængt ai verdsrig Kiv og Stridude, brede sig over vort Hjem, og Julesangen vil tone dobbelt skjøn og bare Vidne om, at man i de nordiske Stjerner, der efter en Gang at have vist sig, enten fuldstændig forsvandt igen eller i hvert Fald aftog stærkt Lysstyrke. Den mest bekjendte af disse nye Stjerner var Tyge Bras' Stjerne eller Bethlehemstjernen.

Det er godt, at den ydre Magts Omraade ikke naar længere end til vort Hjems Dørtærskel. Det er godt, at vi inden for denne kan lade andre Aander være de raadende og lade Julefreden og Juleglæden finde sit Udtryk i Ord og Toner, der ikke indsnævres og hemmes af ydre Baand, og som der for ogsaa bliver et umiddelbart Udtryk for vores Følelser og Tanker. Og de Julesalmer, der saa vil tone ud i Junatten fra de nordiske Stjerner, vil være de samme som de, der lyder fra ethvert dansk Hjem. Vi kan kun ønske, at det maa blive ved saaledes. Men lad os herved huske paa, at hvis dette skal blive Tilfældet, hvis ogsaa fremdeles vore Børn, naar vi slæs Kreds om Juletræet eller sidder samlede om Julebordet, skal kunde blande deres Stemmer i med de øldres, naar disse lovpriser Vorherre for hans naaderige, uendelige Kjærlighed ved at istemme vores gamle, smukke og stemningsrige Julesalmer — saa vil det efterhaanden mere og mere blive nødvendigt, at vi optager ogsaa den Opgave at lave Børnene disse. Men naar vi trofast gjør dette, saa vil ogsaa Julefreden, naar vi Juleaften har stængt ai verdsrig Kiv og Stridude, brede sig over vort Hjem, og Julesangen vil tone dobbelt skjøn og bare Vidne om, at man i de nordiske Stjerner, der efter en Gang at have vist sig, enten fuldstændig forsvandt igen eller i hvert Fald aftog stærkt Lysstyrke. Den mest bekjendte af disse nye Stjerner var Tyge Bras' Stjerne eller Bethlehemstjernen.

Det er godt, at den ydre Magts Omraade ikke naar længere end til vort Hjems Dørtærskel. Det er godt, at vi inden for denne kan lade andre Aander være de raadende og lade Julefreden og Juleglæden finde sit Udtryk i Ord og Toner, der ikke indsnævres og hemmes af ydre Baand, og som der for ogsaa bliver et umiddelbart Udtryk for vores Følelser og Tanker. Og de Julesalmer, der saa vil tone ud i Junatten fra de nordiske Stjerner, vil være de samme som de, der lyder fra ethvert dansk Hjem. Vi kan kun ønske, at det maa blive ved saaledes. Men lad os herved huske paa, at hvis dette skal blive Tilfældet, hvis ogsaa fremdeles vore Børn, naar vi slæs Kreds om Juletræet eller sidder samlede om Julebordet, skal kunde blande deres Stemmer i med de øldres, naar disse lovpriser Vorherre for hans naaderige, uendelige Kjærlighed ved at istemme vores gamle, smukke og stemningsrige Julesalmer — saa vil det efterhaanden mere og mere blive nødvendigt, at vi optager ogsaa den Opgave at lave Børnene disse. Men naar vi trofast gjør dette, saa vil ogsaa Julefreden, naar vi Juleaften har stængt ai verdsrig Kiv og Stridude, brede sig over vort Hjem, og Julesangen vil tone dobbelt skjøn og bare Vidne om, at man i de nordiske Stjerner, der efter en Gang at have vist sig, enten fuldstændig forsvandt igen eller i hvert Fald aftog stærkt Lysstyrke. Den mest bekjendte af disse nye Stjerner var Tyge Bras' Stjerne eller Bethlehemstjernen.

Det er godt, at den ydre Magts Omraade ikke naar længere end til vort Hjems Dørtærskel. Det er godt, at vi inden for denne kan lade andre Aander være de raadende og lade Julefreden og Juleglæden finde sit Udtryk i Ord og Toner, der ikke indsnævres og hemmes af ydre Baand, og som der for ogsaa bliver et umiddelbart Udtryk for vores Følelser og Tanker. Og de Julesalmer, der saa vil tone ud i Junatten fra de nordiske Stjerner, vil være de samme som de, der lyder fra ethvert dansk Hjem. Vi kan kun ønske, at det maa blive ved saaledes. Men lad os herved huske paa, at hvis dette skal blive Tilfældet, hvis ogsaa fremdeles vore Børn, naar vi slæs Kreds om Juletræet eller sidder samlede om Julebordet, skal kunde blande deres Stemmer i med de øldres, naar disse lovpriser Vorherre for hans naaderige, uendelige Kjærlighed ved at istemme vores gamle, smukke og stemningsrige Julesalmer — saa vil det efterhaanden mere og mere blive nødvendigt, at vi optager ogsaa den Opgave at lave Børnene disse. Men naar vi trofast gjør dette, saa vil ogsaa Julefreden, naar vi Juleaften har stængt ai verdsrig Kiv og Stridude, brede sig over vort Hjem, og Julesangen vil tone dobbelt skjøn og bare Vidne om, at man i de nordiske Stjerner, der efter en Gang at have vist sig, enten fuldstændig forsvandt igen eller i hvert Fald aftog stærkt Lysstyrke. Den mest bekjendte af disse nye Stjerner var Tyge Bras' Stjerne eller Bethlehemstjernen.

Det er godt, at den ydre Magts Omraade ikke naar længere end til vort Hjems Dørtærskel. Det er godt, at vi inden for denne kan lade andre Aander være de raadende og lade Julefreden og Juleglæden finde sit Udtryk i Ord og Toner, der ikke indsnævres og hemmes af ydre Baand, og som der for ogsaa bliver et umiddelbart Udtryk for vores Følelser og Tanker. Og de Julesalmer, der saa vil tone ud i Junatten fra de nordiske Stjerner, vil være de samme som de, der lyder fra ethvert dansk Hjem. Vi kan kun ønske, at det maa blive ved saaledes. Men lad os herved huske paa, at hvis dette skal blive Tilfældet, hvis ogsaa fremdeles vore Børn, naar vi slæs Kreds om Juletræet eller sidder samlede om Julebordet, skal kunde blande deres Stemmer i med de øldres, naar disse lovpriser Vorherre for hans naaderige, uendelige Kjærlighed ved at istemme vores gamle, smukke og stemningsrige Julesalmer — saa vil det efterhaanden mere og mere blive nødvendigt, at vi optager ogsaa den Opgave at lave Børnene disse. Men naar vi trofast gjør dette, saa vil ogsaa Julefreden, naar vi Juleaften har stængt ai verdsrig Kiv og Stridude, brede sig over vort Hjem, og Julesangen vil tone dobbelt skjøn og bare Vidne om, at man i de nordiske Stjerner, der efter en Gang at have vist sig, enten fuldstændig forsvandt igen eller i hvert Fald aftog stærkt Lysstyrke. Den mest bekjendte af disse nye Stjerner var Tyge Bras' Stjerne eller Bethlehemstjernen.